

Jaarverslag Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken in 1998

Inleiding/secretaris

Een enerverend jaar ligt achter ons, op vele gebieden is de vogelwerkgroep in 1998 actief geweest. Een greep uit de vele activiteiten: Een zeer geslaagd weekeinde in de Hoge Venen in België, een jeugdcursus die zich in een grote belangstelling mag verheugen, lezingen, excursies en actieve subgroepen. Het nieuwe clubgebouw bij de watertoren in Bussum voor een aantal groene verenigingen, waaronder de vogelwerkgroep, begint steeds vastere vormen aan te nemen. Hopelijk kunnen we het pand in 2000 betrekken, mits de voorbereidingen in hetzelfde tempo door blijven gaan. Door gebrek aan huisvesting, vonden bestuursvergaderingen en sommige bijeenkomsten in 1998 plaats op Eemeroord in Baarn.

De noodzakelijke contributieverhoging heeft het afgelopen jaar niet geleid tot een bovenmatige opzegging van leden. Door de contributieverhoging is er een groter budget met meer mogelijkheden ontstaan.

Subgroep Avifauna

Traditiegetrouw waren er de voor- en najaarsvergadering van onze subgroep op de tweede dinsdag in januari en september. De vaste kern was zoals gewoonlijk op beide vergaderingen aanwezig, maar gelukkig waren er ook enkele nieuwe gezichten. Hier volgen in willekeurige volgorde enkele verrichtingen van dit jaar.

Inventarisaties

Dit jaar werden er maar liefst drie inventarisaties gepland en uitgevoerd. Een geweldige in-

spanning, die door de inzet van vele inventarisatoren tot een goed eind is gebracht.

- De Beek. (Gecoördineerd door Anco Driessen en Marc van Houten) Er zijn 19 volledige ronden gelopen. De medewerking van het GNR was goed. De gegevens zijn inmiddels uitgewerkt in de vorm van een rapport (uitgave nr 109), dat zeer enthousiast ontvangen is door het GNR en natuurlijk onze eigen leden. Bijzondere waarnemingen waren onder andere kleine bonte specht en zwarte specht.
- Stichtse Brug West. (Gecoördineerd door Hugo Weenen en Guus Proost). Hier is 17 keer geïnventariseerd. Bijzondere waarnemingen: meerdere broedgevallen van de blauwborst, één broedende

leeuweriken waargenomen.

Het verslag ligt al bij de drukker.

Weidevogelbescherming

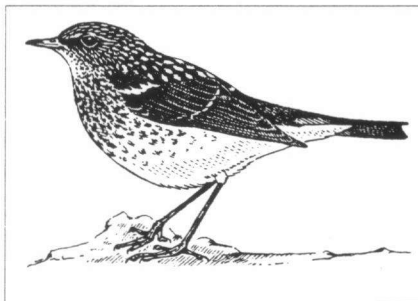
Weidevogelbescherming in het Westelijk Eemgebied werd gecoördineerd door Marc van Houten. Het aantal hectaren beschermd gebied steeg van 123 naar 160, doordat het aantal meewerkende boeren steeg van 10 naar 13. Gelukkig groeide de groep beschermers mee van 15 naar 22. Er werden 98 nesten gevonden en gemarkeerd.

Van deze nestpogingen waren er 64 succesvol: 52 Kievit, 7 tureluur, 1 slobbeend, 1 veldleeuwerik en 3 knobbelswanen.

Eempoldertelling

Ook dit jaar is er weer de tweewekelijkse telling verricht in de Noordpolder, de Zuidpolder en de Oostermeent, zoals altijd gecoördineerd door Nico Klippel en Rob van Veen.

Het bleek niet mogelijk om het reservaat apart te tellen, omdat de grenzen van dit gebied niet goed bekend zijn bij de diverse tellers. Het verslag van dit zesentwintigste teljaar verschijnt binnenkort in De Korhaan.

Blauwborst

Tekening: Karel Mauer

nachtegaal, enkele grasmussen en héél veel fitissen. Eenmaal werd een rustende rode wouw waargenomen. Het verslag zal binnenkort verschijnen.

- De Hoorneboegse Heide. (Gecoördineerd door Dick Jonkers). Deze inventarisatie is eveneens probleemloos verlopen. Er zijn veel roodborsttapuiten en veld-

Knobbelswanentelling

In het onderzoek zijn dit jaar een aantal vervelende gaten gevallen, als gevolg van een misverstand, ziekte en een paar tellers, die het simpelweg lieten afweten. Ondanks deze tegenvallers zijn de resultaten zodanig, dat het zeer wenselijk is met de zwanentellingen verder te gaan. Dit mede gezien het feit, dat de provincie Noord-Holland een verbod op de jacht

op de knobbelzwaan heeft ingesteld, maar hierop is teruggekomen na een grote schadeclaim.

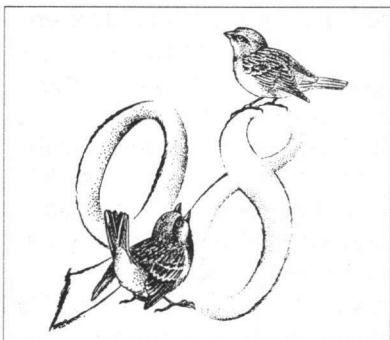
De tellingen van 1998 laten ten opzichte van 1990, voor het totale aantal zwanen, een toename van ongeveer veertig procent zien. Dit is een gevolg van een forse toename in de randmeren. De aantallen in de broedgebieden lijken opvallend constant. Het knobbelzwanenonderzoek wordt gecoördineerd door Fernand Jager.

Midwintertelling

Een verslag van de Midwintertelling 1998, gecoördineerd door Pieter Schut, is elders in deze Korhaan te lezen.

Vogel van het jaar

De vogel van het jaar 1998 was de huismus. Het onderzoek werd verzorgd door Guus van der Poel. Het huismusonderzoek trok flink de aandacht, zelfs van een aantal landelijke media.

Subgroep Communicatie

Deze subgroep was ook in 1998 weer actief op verschillende fronten:

- Pers, publiciteit en pr
- Promotie en verkoop
- De Korhaan
- Lezingen

Pieter Schut moest dit jaar wegens drukke werkzaamheden stoppen als coördinator van de

subgroep en bestuurslid van de werkgroep. Hij zal worden opgevolgd door Simon Visser, die zich voor deze bestuurspost verkiesbaar heeft gesteld. Pieter blijft overigens wel actief in de redactie van De Korhaan en van het Goois Vogelnet en voor pers, publiciteit en pr.

Pers, publiciteit en pr

Na het drukke jubileumjaar was de aandacht in de media voor onze activiteiten begrijpelijkerwijs dit jaar iets minder. Toch waren we veel in het nieuws. Vooral de activiteiten rond onze vogel van het jaar, de huismus, kregen brede aandacht. Na stukken in de regionale pers werden Guus van der Poel en Jan van Dijk uitgenodigd mee te werken aan een reportage van de televisierubriek Twee Vandaag en ook het blad Vogels van Vogelbescherming Nederland publiceerde over onze activiteiten.

Verder waren we onder meer in het nieuws met de vorderingen rond ons toekomstig clubgebouw bij de watertoren in Bussum, met de speciale bijeenkomst voor excursieleiders en met het broedvogelonderzoek Gooimeerkust.

Op het gebied van pr waren er de gebruikelijke contacten met Natuurmonumenten en het Goois Natuurreservaat. Met de Sichting Wintervoeding Gooi en Vechtland werd de afspraak nog eens bevestigd dat zij in geval van strenge vorst altijd een beroep op ons kunnen doen in verband met inzet van menskracht en voor het Goois Vogelasiel in Naarden werd een speciaal publiciteitsplan geschreven.

De vogelwerkgroep wordt ook steeds actiever op het gebied van de nieuwe media. Een eigen website op het internet

Op weg naar 700 leden

In 1998 is het ledenaantal van de vogelwerkgroep licht gedaald. Dit heeft wellicht te maken met de contributieverhoging, die noodzakelijk was. We begonnen het jaar met 679 en eindigden met 649 leden.

Dit zijn 556 gewone leden, 87 huisgenoot-leden en 6 ereleden.

Er zegden 65 leden hun lidmaatschap op, maar we konden toch ook weer 35 nieuwe leden inschrijven. Helaas zijn in 1998 onze leden J. Klein, J.F. Scholte (Huizen), R. Spier (Weesp) en R. Wilms (Kortenhoef) overleden.

In 1999 verwachten wij dat al onze leden een poging zullen doen het verschil weer aan te vullen met nieuwe leden. Het moet zelfs mogelijk zijn om met een beetje extra inspanning er voor te zorgen dat wij nog voor het jaar 2000 ons zevenhonderdste lid verwelkomen.

werd ontwikkeld door Rob Kole. De site is nog experimenteel, maar wie meer over onze werkgroep wil weten, kan er alvast een kijkje nemen (adres achterin De Korhaan).

Ook het Goois Vogelnet ging door. Ongeveer twee keer per maand ontvangen de deelnemers (gratis) de laatste vogelnieuwtjes uit onze regio via hun e-mailadres. (Aanvragen via pieter.schut@wxs.nl). Door deze uitwisseling kunnen belangstellenden snel gewezen worden op de aanwezigheid van bijzondere vogels, hun bijzondere waarnemingen melden en met elkaar discussiëren over regionale vogelontwikkelingen. Verder is het mogelijk op deze

manier reclame te maken voor de activiteiten van de vogelwerkgroep.

Het Goois Vogelnet verscheen in 1998 ongeveer twintig maal. Vijftig mensen zijn inmiddels aangesloten op dit net. Van bijzondere waarnemingen worden ook waarnemingskaartjes of publicaties voor De Korhaan gemaakt.

De Korhaan

Ook hier was het na het jubileumjaar iets rustiger. Enkele leden zijn zeer actief als het gaat om publiceren uit eigen activiteiten of wetenschap, maar te vaak is de redactie afhankelijk van zaken die in andere bladen gepubliceerd zijn of die niet direct met ons werkgebied te maken hebben.

Zoals gebruikelijk verscheen De Korhaan in 1998 weer vijfmaal met een totaal van 140 pagina's. De redactie bestond in 1998 uit Wim Duurland, Willem-Jan Hoeffnagel, Pieter Schut en Ruud Willemstein.

Promotie en Verkoop

Het was een rustig jaar voor de verkoop van boeken, CD's en nestkasten. We waren weer bij alle lezingen aanwezig, waarbij Roel Huizinga begin 1998 een paar keer Paul Keuning vervangen heeft.

Naar buiten treden op markten en manifestaties is veel minder gebeurd dan andere jaren. Om precies te zijn twee keer. Op het Houthakkersfeest in Lage Vuursche, wat zeer succesvol was en in september op de Groest in Hilversum.

Toch maakten we nog een flinke omzet. Dit leverde de vogelwerkgroep een winst van 400 gulden op. Vooral de verkoop van nestkasten is lucratief, omdat daar weinig investeringen tegenover staan.

Wensen voor het nieuwe jaar? Jazeker. Graag meer eigen

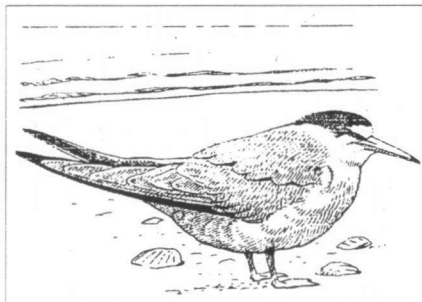
publicaties op tafel, zodat onze stand een afspiegeling wordt van onze activiteiten.

Lezingen

De maandelijkse lezingen voor leden vonden gedurende het winterseizoen traditiegetrouw elke vierde donderdag van de maand plaats in een zaal van de Bethlehemkerk te Hilversum. De belangstelling was steeds groot; ruim vijftig aandachtige toehoorders en vaak een zeer levendige discussie in de pauze en na afloop van de lezing.

In verschillende lezingen lag het accent op vogels in eigen land:

- De competitie tussen uil- en roofvogelsoorten in de Noord-Hollandse duinen (K.J. Koning).
- De vogeltrek over ons land is getalsmatig overzichtelijk in beeld te brengen. Dit geeft veel informatie over het trekgedrag van verschillende soorten (R. Lensink).
- Bescherming van de dwergster wordt onderbouwd met inzicht in het gedrag van deze kleine sternsoort. Be-

Dwergster

scherming van rust in de biotoop is essentieel (A.H.V. Eggenhuizen).

Maar vogels kennen geen grenzen, bleek weer eens uit andere lezingen:

- De broedstrategie van de rotgans in Siberië heeft grote invloed op de winterpopulatie in ons land (A.J.M. Ebbinge).

- Hetzelfde geldt voor de broedstrategie van de kleine zwaan. De invloed van predatoren is van groot belang (J.H. Beekman).

Lezingen over verre uitstapjes verzorgden leden van onze eigen vogelwerkgroep:

- De exotische vogelrijkdom van zuidelijk Afrika (E.H. van Stigt Thans).
- Het eenzame Patagonië, het land van de condor (S.L. & A. Visser).

Subgroep Vogelcursussen

De belangstelling voor vogels blijft. Niet alleen bij de "boven de veertigers", ook jongeren willen meer weten. In het voorjaar startten we met 58 cursisten, van wie er vier lid werden van de vogelwerkgroep.

Van deze groep verwachtten we er velen terug voor de najaarscursus. Dat werd ons ook toegezegd, maar helaas, we mochten er maar negen opnieuw inschrijven. Waaraan het lag dat de najaarsgroep (33 personen) zo klein was, we weten het niet. Een dieptepunt? Dan maar gauw omhoog klimmen! Meer reclame maken? Proberen! Het was wel een heel enthousiaste groep. Bijna iedereen deed trouw mee aan de excursies, ondanks dat het vaak koud, nat en grijs was. Klein maar fijn dus.

Een nieuw jaar, een nieuwe cursus en nieuwe zin.

En dan de jeugdcursussen. Zoals we al vermeld hebben in De Korhaan, hebben we nu twee groepen kinderen voor de jeugdcursus.

- 24 kinderen in groep 1: de 8-9- en 10-jarigen;
- 13 kinderen in groep 2: de 11-12- en 13-jarigen.

En het is een succes, elke week is er een groep aan de beurt en we horen van de ouders dat

sommige kinderen wel elke week willen komen en dat ziek melden een kleine ramp is. Wie er zich het meest over verheugen, de kinderen of wij, blijft een vraag. Het is enig om een lesprogramma voor te bereiden en het samen met die enthousiaste kinderen uit te werken

Ze weten al aardig wat van vogels af.

We werken met 13 leiders en hebben nog anderen "achter de hand" waarop we een beroep kunnen doen. Gast-vertellers worden ook wel eens uitgenodigd. Wij, de kinderen en de leiders zijn tevreden en hopen op twee groepen van 25 kinderen voor het volgende cursusjaar.

Subgroep Excursies

Het jaar 1998 was een betrekkelijk gewoon jaar, na het jubileumjaar 1997. Geen speciale activiteiten meer dus, maar wel als vanouds een flink aantal excursies.

ochtend wandelexcursies	9
dagexcursies	7
avond excursies	2
openbare excursies	1
"mystery bird" avond	1
weekend excursie	1

De ochtend wandelexcursies richtten zich zoals gebruikelijk op het bezoeken van het voor ons werkgebied kenmerkend groot pallet aan biotopen. Samen met de deskundigheid van de excursieleiders zorgt dit ervoor, dat de leden veel soorten vogels in hun variatie aan biotopen kunnen waarnemen en bewonderen.

De dagexcursies geven de mogelijkheid om eens gebieden (biotopen) buiten ons werkgebied met een bezoek te vereren (Zeeland, Flevopolders, Hondsbosse Zeewering). Ook werden dagexcursies benut, om eens wat intensiever kennis te maken met ons werkgebied in de vorm

van een fietstocht. De beide avondexcursies waren de traditionele uilenexcursie in maart (Groeneveld) en de wandel- en vaarexcursie in juni (Ankeveen). De excursies blijken ook in 1998 op een buitengewoon goede belangstelling van de leden te mogen rekenen.

In 1998 was er één weekend-excursie en wel naar de Hoge Venen in de Belgische Ardennen. Er werd gekampeerd en iedereen moest zelf kampeeruitrusting, eten en drinken regelen. Mede dankzij de geweldige belangstelling en het prima zomerweer kan het week-einde als goed geslaagd beschouwd worden.

In november werd in navolging van de positieve reacties in 1997 wederom een "mystery birdavond" georganiseerd. Met een nieuwe serie dia's was het wederom een heel leuke avond. Er was echter een tegenvallend aantal deelnemers.

Om als excursieleiders eens stil te staan bij het hoe en wat van het leiden van excursies, was in november een cursus georganiseerd. In de loop van twee avonden ontvouwde zich onder deskundige begeleiding van Inge Brandenburg van het IVN een bijzonder aardig beeld van het "leven van de excursieleider". Een overzicht van de wetenswaardigheden inclusief de talrijke bruikbare tips en aanbevelingen zal nog op schrift gesteld worden. Deze activiteit was een goed voorbeeld van mogelijke samenwerkingsvormen tussen de regionale clubs. Hopelijk komen er in de toekomst meer van dergelijke gezamenlijk uitgewerkte projecten.

Subgroep Natuurbescherming

Het bleef dit jaar niet alleen bij papierwerk en vergaderingen. In februari en begin maart werd door een aantal leden hulp ver-

leend aan Staatsbosbeheer bij het uitvoeren van beheerswerk. Bij het voorland van de Stichtse Brug werd opslag van jonge bomen uit het riet verwijderd, werden wilgen geknot, de observatiehut en omgeving in orde gebracht en het zogenaamde 'visdieveneiland' van begroeiing ontdaan.

Er waren contacten met de provincies Utrecht en Noord-Holland, ID-DLO, het Knobbelzwanenplatform en de regio-consulent vogelbescherming over knobbelzwanenafschot en vergiftigingen. Mede als gevolg hiervan is in Noord-Holland het afschieten van knobbelzwanen niet meer toegestaan.

In verband met ontwikkelingen langs de Gooiergracht is er diverse keren contact geweest met de gemeenten Blaricum en Eemnes. Met de Golf- en Countryclub Eemnes is contact gezocht in verband met de aanleg van een golfbaan tussen de A27 en de Gooiergracht. Er is uitvoerig commentaar gegeven op de Beheervisie van het Goois Natuurreservaat en overleg gevoerd over de plannen voor de Hoorneboegsche Heide.

Zowel bij de gemeente Naarden als bij de Rijksdienst Monumentenzorg is geprotesteerd tegen de wijze waarop men in de Beheervisie het voorgenoemde beheer van de vestingwallen in Naarden heeft beschreven. Op verzoek van de gemeentepolitie in Huizen is commentaar geleverd en overleg geweest met Staatsbosbeheer over de hernieuwing van de jachtpacht van een WBE (wildbeheers-eenheid) in het Staatsnatu-monument Gooimeer. Protesten zijn aangetekend bij de gemeente Huizen tegen de verlegging van de pier en uitbreiding met een nieuwe haven, weg-aanleg achter het bedrijven-terrein aan de Cannenburgerweg in 's-Graveland en de vesti-

ging van een bedrijfspand op het landgoed Raboes in Laren. Er werd commentaar geleverd op concepten of deelgenomen aan overleg over Noord-Holland 2030, Natuurvisie op het Gooi, Ecoducten in het Gooi, en een boommarterrapport. Verder zijn er diverse keren adviezen gegeven in verband met overlast door boeren- en huiszwaluwen, de aanleg van oeverwaluw- en gierzwaluwvoorzieningen en schade door een grote bonte specht. Na een tip van een agrariër is in verband met de plannen voor een Keten Kwaliteit Melkkeur en de daaruit voortvloeiende verwijdering van boerenzwaluwen uit melkstallen contact gezocht met Vogelbescherming. Deze organisatie heeft hierover vragen gesteld aan de Nederlandse Zuivelorganisatie.

De eerste stappen voor overleg met onlangs opgerichte agrarische natuurverenigingen in de Vechtstreek en Eemland zijn gezet. Ons lid P. Spoorenberg heeft zich bereid verklaard om als contactpersoon voor de Vechtstreek te fungeren. Lezingen over vogels en vogelbescherming zijn gehouden voor de jeugdcursus en de georganiseerde watersportverenigingen Gooi- en Eemmeer. In de toekomst zal er zitting worden genomen in een overlegorgaan van watersporters en natuurbeschermers. Voor de media werd aan interviews meegewerkt over overlast door huiszwaluwen en duiven.

Subgroep Algemene Zaken
Natuurmonumenten is gestopt met de verzorging van onze ledenadministratie. Wij zijn verheugd dat Francien Wilms in 1998 dit werk voor ons is gaan doen. Om die reden is er een apart gironummer gekomen voor de contributiebetalings.

Hopelijk krijgen we snel meer zicht op een eigen onderkomen. Want door het ontbreken daarvan staan de werkzaamheden aan ons archief en de uitleenbibliotheek noodgedwongen op een laag pitje. Het materiaal is zeer moeilijk bereikbaar, omdat het zich momenteel op verschillende plaatsen bevindt. We kijken dan ook reikhalzend uit naar een verwarmde ruimte waar ook 's avonds gewerkt kan worden.

Financiële zaken

De contributieverhoging is voor 1998 gunstig geweest. Mede daardoor konden we de reservering voor ons clubhuis verhogen tot 24.500,00. Ook de kosten van de subgroepen waren dit jaar lager of kwamen door verkopen in de winst. Het bestuur hoopt dat de cijfers over 1999 hetzelfde zullen zijn als die over 1998.

Bedankt voor uw vertrouwen.

Balans per 31 december 1998

Debet			Credit
Inventaris	6.399,61	Afschr. Inventaris	6.399,61
Kas	250,15	Vooruitontv. Contrib.	77,50
Postbank 2529179	6.573,02	Vooruitontv. Excursies	500,00
Postbank plusrekening	28.120,29	Nog te betalen	358,44
Nog te ontvangen	433,80	Reservering Clubhuis	24.500,00
		Eigen Vermogen	9.941,32
	41.776,87		41.776,87

Verlies en Winstrekening per 31 december 1998

SG Avifauna	455,75	SG Communicatie	563,00
SG Natuurbescherming	94,80	SG Nestkasten	354,99
Ledenadministratie	428,41	Contributie	24.462,50
Ledenavonden	1.688,95	Diversen	1.039,49
Lidmaatschappen	991,01	Interest	527,37
De Korhaan	7.721,32		
Afschrijving Inventaris	1.014,76		
Bestuurskosten	189,10		
Reservering Clubhuis	14.000,00		
Saldo winst	363,25		
	26.947,35		26.947,35

Begroting 1999

Contributie	23.000,00		
Intrest	600,00		
Subgroepen			
Avifauna		750,00	
Nestkasten		200,00	
Communicatie		500,00	
Natuurbescherming		200,00	
Ledenadministratie		500,00	
Ledenavonden/Lezingen		2.000,00	
Lidmaatschappen		1.000,00	
De Korhaan		9.000,00	
Kosten Bestuur		750,00	
Kosten Secretariaat		200,00	
Reservering Clubhuis		8.500,00	
	23.600,00		23.600,00

Algemene Ledenvergadering

Te houden op donderdag 25 maart
1999 in de Bethlehemkerk,
Loosdrechtseweg 263 te Hilversum.
Aanvang 20.00 uur.

Agenda

1. Opening en ingekomen stukken
2. Verslag Algemene Leden-
vergadering van 26 maart 1998
(Niet gepubliceerd)
Jaarverslag 1998
 - a. secretaris
 - b. subgroep Avifauna
 - c. subgroep Communicatie
 - d. subgroep Vogelcursussen
 - e. subgroep Excursies
 - f. subgroep Natuurbescher-
ming
 - g. subgroep Algemene zaken
4. Financieel beleid
 - jaarverslag penningmeester
 - verslag kascommissie
 - vaststelling rekening 1998 en
begroting 1999
 - decharge penningmeester
 - benoeming kascommissie
5. Bestuursverkiezing.
Voorzitter - Rob Kole: herkies-
baar
Secretaris - Ben den Hoed : niet
herkiesbaar
Penningmeester - Laurian
Mudde: herkiesbaar
Natuurbescherming - Dick Jon-
kers: herkiesbaar
Vogelcursussen - Paul v.d. Poel:
herkiesbaar
Excursies - Joke van Velsen:
herkiesbaar
Communicatie - Simon Visser:
verkiezbaar
6. Rondvraag
7. Pauze
8. Na de pauze lezing door Paul
Keuning

Het bestuur van de vogelwerk-
groep bestond in 1998 uit:
Voorzitter: Rob Kole
Secretaris: Ben den Hoed
Penningmeester: Laura Mudde
SG algemene zaken: Bep Dwars
SG vogelcursussen: Paul van der
Poel
SG excursies: Joke van Velsen
SG natuurbescherming: Dick Jon-
kers
SG communicatie: Vacature
SG avifauna: Guus Proost